

Recenta apariție editorială a *Revistei gândirii arestate Memoria*, Nr. 121 închide practic parcursul trimestrial al acestei publicații, lansând însă multiple subiecte în dezbatere publică sau cu inedită valoare documentară, de aceea o selecție se dovedește un demers subiectiv și restrictiv. Ne aventurăm totuși spre această abordare, în dorința de a lăsa uși și drumuri de acces deschise.

Marilena Rotaru rememorează evenimentele care au condus la lovitura de stat din 30 decembrie, marcând trei sferturi de veac de la această tragică cotitură în destinul și istoria României, iar o parte din urmările actului de la sfârșitul anului 1947 sunt readuse în atenție de Florentin Breazu, prin dezvăluiri din culisele alegerilor din 1946, în care crima legifera votul.

Noi am ridicat România din genunchi este motoul sugestiv al unui inedit interviu cu cinci dintre participanții la revolta anticomunistă a muncitorilor brașoveni, din 15 Noiembrie 1987. Prin mărturiile lor, deopotrivă documentate și emoționante, Aurel Bejenariu, Ionel Cârțan, Sebastian Ciorășteanu, Dănuț Iacob și Mihai Macovei predau ștafeta generației tinere, în sensul de a conștientiza valoarea adevăratei istorii și a se opune vehement oricăror forme de falsificare, obnubilare sau chiar anulare a ei. Adevărul istoric e o formă eficientă de apărare a viitorului. Nu putem încheia această scurtă răsfoire a sumarului Nr. 121 al revistei *Memoria* fără a relua câteva din aserțiunile lui Nicolae M. Constantinescu, a căror valabilitate istorică se cuvine a fi mereu reiterată: *...criminala orânduire comunistă a avut drept ținte alienarea individului, obligat să nu spună ceea ce gândea, desființarea proprietății private pentru a-l transforma pe același individ din independent social în dependent și deci manevrabil, apoi și-a propus înlocuirea credinței în Dumnezeu cu obediența față de conducerea partidului (...), eliminarea simbolurilor și în primul rând a simbolului regal, care alături de distrugerea elitelor i-a lipsit pe tineri de modelele demne de urmat.*

Bogatul sumar cu care „Revista gândirii arestate” ne-a obișnuit număr de număr aduce în atenția cititorului teme recurente ale istoriei noastre recente, care ar trebui să intre automat în sumarul manualelor alternative de istorie a României. Numai

după ce generațiile aflate acum pe băncile școlii vor fi familiarizate cu episoade dramatice din istoria sa, putem spera că adevărul istoric va fi repus în drepturile lui firești. În acest sens ne-a reținut atenția, în acest număr (120; 3/2022) eseul semnat de Andrei Marin, intitulat *Proiectele de țară ale României: monarhie și/sau republică (1866-2021)*, prima parte. Este un proiect amplu, derulat de Fundația Corneliu Coposu, în parteneriat cu Fundația Academia Civică și Fundația Hanns Seidel, prin care se stimulează cercetarea modelelor politice care au guvernat România – monarhie/republică. Eseul amintit deține locul I prin sufragiile juriului alcătuit din Ana Blandiana, Doina Alexandru, Dan Pavel, Ioana Boca, Tudor Călin Zarojanu.

A pierdut cu adevărat România trenul monarhiei sau, poate, avem o altă remarcabilă întârziere pe tabela sosirilor? este întrebarea la care autorul răspunde într-un text riguros documentat și argumentat, care ne obligă, automat, a-i citi continuarea din numărul viitor.

În Nr. 119 (2/2022), revista *Memoria* abordează un subiect incitant, încă nu suficient conștientizat la nivelul mentalului colectiv, dat fiind că timpul ne îndepărtează tot mai mult de „climatul” anilor de instaurare a comunismului pe tancuri so-

vietice în România, deși lecția reiterată de Putin și reziduurile, extrem de active, dealtfel, ale kaghebeului sovietic, dar și ale stanilismului ar trebui să ne dea, zilnic, de gândit. Mi-a atras atenția, așadar, documentarul semnat de Gheorghe Petrov la rubrica *Distrugerea elitelor în anii comunismului*, intitulat *Crimele Securității. Execuții săvârșite în anii 1949-1950 în zona orașului Lugoj*. Pe baza documentelor găsite în arhive, unele recent recuperate, și a îndelungatelor și minuțioaselor investigații pe teren, autorul publică o listă „la zi” atât a victimelor regimului stalinist, condamnate la moarte sau la ani grei de închisoare, unde și-au găsit dealtfel sfârșitul tragic, cât și a călăilor morții, care au instrumentat și pus în aplicare, la ordinul Moscovei, metode de o brutalitate inimaginabilă și greu de descris în cuvinte. Este un material care îndeamnă la reflecție, pe baza cunoașterii și valorificării istoriei „nescrise” încă, dar care înregistrează, iată, încă numeroase dovezi și mărturii.